

bijlage

Terms of Reference - De rol van de decentrale overheden
in het Nederlandse EU-besluitvormingsproces

Bijlage nummer	1
Datum	6 augustus 2015
Ons kenmerk	2015-0000452252

1. Aanleiding en doel voor de verkenning

Nederlandse gemeenten en provincies hebben een aanmerkelijke taak en verantwoordelijkheid in de uitvoering, implementatie en naleving van EU-beleid. Voorts heeft de het Kabinet besloten tot decentralisaties van een aantal Rijksoverheidstaken, waardoor de kans niet denkbeeldig is dat decentrale uitvoering van EU-beleid zal toenemen. Deze verhoudingen zijn in ontwikkeling en kenmerken zich in NL door decentralisatie.

De Rijksoverheid en decentrale overheden zijn erbij gebaat een helder beeld te krijgen van de implicaties en consequenties die decentralisatie van Rijksoverheidstaken heeft voor de gezamenlijke Nederlandse inbreng voor EU-beleid in het Nederlandse EU-besluitvormingstraject, dat thans op Rijksniveau wordt gecoördineerd en aangestuurd.

Het bestuurlijk overleg op 22 januari 2014 tussen de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de minister van Buitenlandse Zaken (BZ) en VNG, IPO en UvW, heeft geconcludeerd een verkenning te laten uitvoeren naar: 1) de verbetering van de informatieverstrekking over de gehele EU-beleidscyclus aan decentrale overheden en 2) naar de haalbaarheid van het samen optrekken door het Rijk en decentrale overheden ten aanzien van die EU-dossiers, waarvan uitvoering in belangrijke mate bij de decentrale overheden is belegd.

De verkenning levert medio zomer 2015 een eindrapport op, met het doel inzicht te verschaffen in:

- De wijze waarop informatieverstrekking over en betrokkenheid van decentrale overheden bij het EU-besluitvormingstraject op Rijksniveau kan worden verbeterd;
- Op welke wijze EU dossiers, waarvan de uitvoering voornamelijk op decentraal niveau ligt, onder nader vast te stellen voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor hechtere samenwerking tussen Rijk en decentrale overheden.

2. Beleidsperspectief en uitgangspositie voor de verkenning

Het besluit uit het bestuurlijk overleg voor een nadere verkenning dient in een breder beleidsperspectief te worden geplaatst. In de bijlage (1) van dit document

vindt u een korte uiteenzetting van de beleidsstukken en aanleiding voor de nadere verkenning. De uitgangspositie van de verkenning omvat:

Datum
6 augustus 2015

- Beleidsvisie binnenlandse bestuurskracht in Europa (2007)
- Het actieplan Europa en decentrale overheden (2008)
- Kamerbrief over de Evaluatie van het actieplan Europa en decentrale overheden (2014)
- Actualisatie en herbevestiging van de Code Interbestuurlijke verhoudingen (2013)
- Regeerakkoord "Bruggen Slaan" (2012)
- Bestuursakkoord 2011-2015 (2011)

3. Begeleiding van het verkenningsproces

Het verdient aanbeveling de verkenning te laten begeleiden door een klankbordgroep waarin belanghebbenden van het Rijk, IPO, VNG, UvW en decentrale overheden zitting hebben. Met een klankbordgroep wordt draagkracht voor de verkenning gecreëerd en rekening gehouden met de behoefte van de diverse betrokkenen partijen. Ten aanzien van de samenstelling van deze klankbordgroep is het van belang dat hier beleidsvertegenwoordigers deelnemen met voldoende gewicht en expertise. Op uitnodiging van BZK en BZ zullen de beoogde deelnemers per brief formeel worden uitgenodigd. De klankbordgroep wordt structureel geïnformeerd over de voortgang van het verkenningsproces en komt minimaal twee maal bijeen:

- Tijdens de begin- middenfase: voor het vaststellen van de ToR en eerste resultaten richting 2015;
- Eindfase: vaststellen van het eindrapport voor het bestuurlijk overleg;

De secretariaatsfunctie van de verkenning zal worden vervuld door de reeds bestaande ambtelijke projectgroep Rijk – IPO – VNG – UvW. Tot slot wordt de voortgang van de verkenning op gezette momenten besproken in het bestaande Kernteam interbestuurlijke verhoudingen, waar BZ ten behoeve van deze taak ook een uitnodiging voor ontvangt.

4. De praktijk

Onderdeel van de verkenning zijn interviews met dossierhouders op EU dossiers waar reeds samenwerking plaats vindt tussen het Rijk en de decentrale overheden. De interviews hebben als doel het tonen van best practices en bestaande vormen van samenwerking. In het gesprek wordt ingezoomd op de bestaande wijze van samenwerken en bezien wat hier sterke punten zijn en op waar het wellicht beter kan. Naast de samenwerking is ook de informatieverstrekking een specifiek aandachtspunt. De ervaringen uit de interviews worden gebruikt in het eindrapport van de verkenning om de bevindingen te kunnen onderschrijven.

5. Werkconferentie

Tijdens een werkconferentie worden de bevindingen uit de verkenning gepresenteerd. Het doel van de werkconferentie is dat de stakeholders en uitvoerders een helder overzicht krijgen van goede praktijken, probleemgebieden en mogelijke oplossingen. Het concept verkenningsrapport wordt op dit moment breed getoetst.

6. Afronding en bestuurlijk overleg

Datum
6 augustus 2015

De eindrapportage zal het onderwerp zijn van een daarvoor te beleggen Bestuurlijk Overleg tussen de Minister van BZK, de Minister van BZ, IPO, VNG en UvW zomer 2015, waarin de Verkenningscommissie de eindrapportage zal presenteren. Het Bestuurlijk Overleg zal uiteindelijk besluiten over de aanbevelingen die in de eindrapportage van de Verkenningscommissie zijn gedaan.

7. Tijdsplan

Oktober 2014: uitnodiging departementen voor deelname aan de klankbordgroep

Februari 2015: eerste bijeenkomst klankbordgroep

Maart 2015: terugkoppeling kernteam interbestuurlijke verhoudingen

April 2015: tweede bijeenkomst klankbordgroep (week van tevoren stukken aanleveren, incl. opzet workshop)

April 2015: versturen uitnodigingen workshop verkenning

Mei 2015: workshop verkenning

Juni 2015: laatste bijeenkomst klankbordgroep (week van tevoren stukken aanleveren incl. concept eindrapport)

Juni 2015: terugkoppeling kernteam interbestuurlijke verhoudingen

Juli/September 2015: Bestuurlijk Overleg